

KRUŽNICE, KRUH, VÁLEC

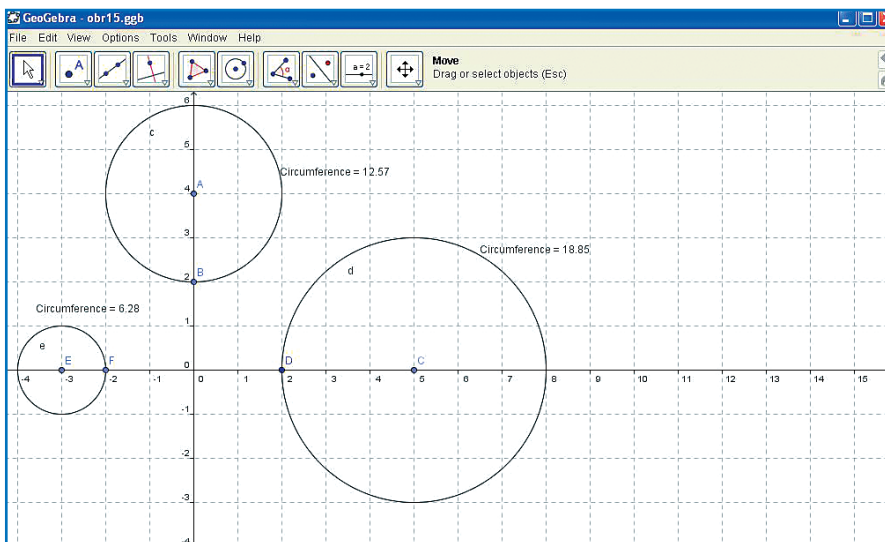
2. Jak vypočítáme délku kružnice?

2.1 Změřili jsme rozměry tří předmětů na obrázku (zavařovací láhev – hrdlo). Výsledky v centimetrech jsme zapsali do tabulky. Změřte další vhodné předměty a výsledky měření запиšte do tabulky. Doplňte poslední sloupeček tabulky a řekněte, co udává. Čísla v posledním sloupci zaokrouhlete na dvě desetinná místa.

předmět	délka kružnice, obvod kruhu (o)	průměr kružnice, průměr kruhu (d)	podíl $o : d$
sklenice na pivo	28,3	9	$28,3 : 9 = 3,14$
krabička žvýkaček	16,4	5,2	$16,4 : 5,2 =$
zavařovací láhev	25,4	8,1	
...			

2.2 Zjistěte ve slovníku, co znamená slovo **circumference**. Doplňte tabulku podle údajů na obrázku.

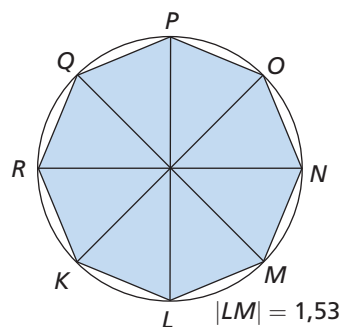
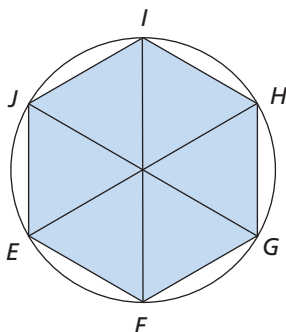
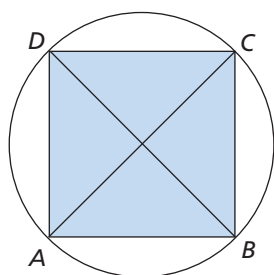

	circumference (o)	průměr kružnice (d)	podíl $o : d$
kružnice e	6,28		
kružnice c	12,57		
kružnice d	18,85		

KRUŽNICE, KRUH, VÁLEC

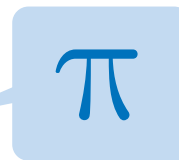
2.3 Doplňte tabulku a porovnejte výsledky, když víte, že poloměr všech tří kružnic je 2 cm.

Údaje v tabulce v cm	Délka strany mnohoúhelníku (a)	Obvod mnohoúhelníku (o)	Délka kružnice odhad
čtverec $ABCD$			
pravidelný šestiúhelník $EFGHIJ$			
pravidelný osmiúhelník $KLMNOPQR$	1,53		

Jak na to?

Už umíme vypočítat obvod a obsah trojúhelníku a čtyřúhelníků. Ale jak vypočítáme **obvod a obsah kruhu**? V předchozích příkladech jsme zjistili, že délka kružnice a její průměr jsou **přímo úměrné veličiny**. Číslo, které tuto úměrnost vyjadřuje, označujeme π . Jeho hodnotu jsme odhadli jako 3, přesněji 3,1 a ještě přesněji **3,14**.

Která **písmena řecké abecedy** znáš?

Slovníček

Délka kružnice je přímo úměrná jejímu průměru. Číslo, které udává tuto přímou úměrnost, se značí řeckým písmenem π (pí).

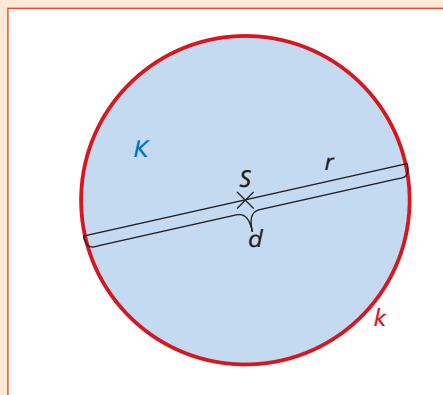
Písmeno bylo vybráno podle řeckého slova περιφέρεια (periférea), což znamená obvod.

$$\pi \doteq 3,14$$

Délku kružnice a obvod kruhu o poloměru r a průměru d vypočteme ze vztahu:

$$o = \pi \cdot d \quad \text{nebo} \quad o = 2\pi \cdot r$$

Z těchto vztahů vyjádříme průměr $d = \frac{o}{\pi}$
nebo poloměr $r = \frac{o}{2 \cdot \pi}$.

Podívej se na internetu na aplet, který ti ještě lépe přiblíží, co je délka kružnice.

